

**Individuálna výročná správa
Obce BUDINÁ
za rok 2019**

Obsah

1.	Úvodné slovo starostu obce.....	3
2.	Identifikačné údaje obce.....	3
3.	Organizačná štruktúra	3
4.	Základná charakteristika obce	4
4.1	Geografické údaje.....	4
5.	Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	7
6.	Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva.....	8
7.	Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva.....	10
8.	Hospodársky výsledok za 2019 - vývoj nákladov a výnosov	11
9.	Ostatné dôležité informácie.....	12

1. Úvodné slovo starostu obce

Obec Budiná je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov a najdôležitejšou úlohou obce je vyrábanie takých nezmyselností ako je výročná správa obce, záverečný účet a poznámky. Technicky, keď sa to zoberie všetko sú to údaje, ktoré sú v súvahe, výkaze ziskov a strát a vo výkaze o plnení rozpočtu. Takže tá istá a jediná vec má v slovenských podmienkach 5 rôznych foriem, zákonodarný zbor to asi navrhol tak, aby všetci štátni úradníci mali, čo robiť inak by ich tak veľa nebolo treba.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Budiná

Sídlo: 985 12 Tuhár č. 96

IČO: 00315974

Štatutárny orgán obce: pre tých, ktorí si nevedia prečítať zákon je to starosta obce

Telefón: 047/4397335, 0908626866

Mail: obecbudina@tuhar.net

Webová stránka: v tomto štáte nie je možné mať webové sídlo nakoľko v našej obci sa môžete pripojiť na internet len rýchlosťou, ktorá bola pri vymyslení internetového pripojenia a je tomu tak aj tento rok, čakáme na dobu kedy sa to zlepší.

3. Organizačná štruktúra

Starosta obce: Mgr., Ing. Marian Čerpák

Zástupca starostu obce: Ivan Zvara

Hlavný kontrolór obce: Anna Zvarová

Obecné zastupiteľstvo: Jozef Gábor, Miroslav Gábor, Milan Koška, Radoslav Koška, Ivan Zvara

Obecný úrad: 985 12 Tuhár č. 96

Obec nemá založené žiadne rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, neziskové organizácie a nemá ani obchodné spoločnosti založené obcou.

4. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všeobecný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov a ako je spomenuté vyššie bojovať v papierovej vojne.

4.1 Geografické údaje

Geografická poloha obce :

Obec Budiná sa nachádza v okrese Lučenec. Obec Budiná katastrálne hraničí s obcami: Ábelová, Detva, Divín, Píla, Podkriváň, Tuhár

Nadmorská výška : 606 m

Demografické údaje

K 31.12.2019 mala obec 214 obyvateľov a každoročne sa tento počet neustále znižuje.

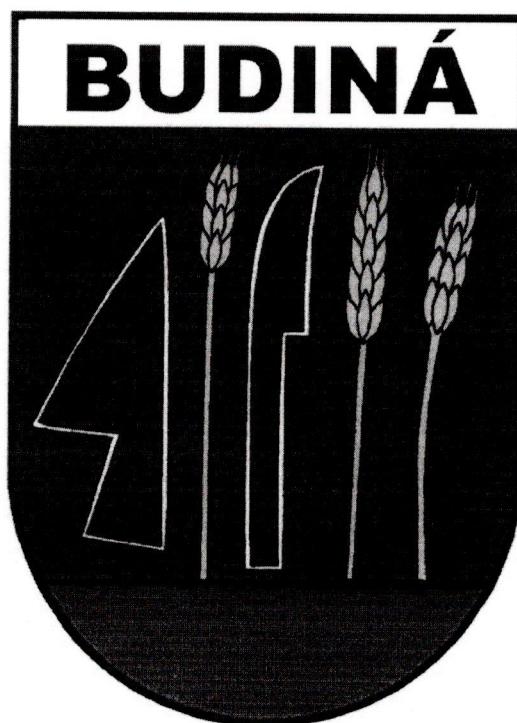
Ekonomické údaje

Nezamestnanosť každoročne klesá, nakoľko slovenská ekonomika je vo veľmi dobrom stave.

Symboly obce

Erb obce :

Erb obce je v súlade s princípmi heraldiky v nasledujúcej podobe:

Vlajka obce:

Vlajka obce Budiná pozostáva zo štyroch pruhov vo farbách modrej, zelenej, bielej a žltej.

Pečať obce:

Pečať je okrúhla, uprostred s obecným symbolom s kruhopisom OBEC BUDINÁ.

História obce

Podľa tradície založili obec korytári z Budína, pričom toto remeslo v obci pretrvalo až do polovice 20. storočia. Prvá písomná zmienka z roku 1393 uvádza názov *Brtolehutaya*. V neskôrších prameňoch sa uvádza názov *Budalehota* (1467) či *Budaszállás*. Názov Budiná sa začínal používať koncom 18. storočia.

Osada najprv patrila pod Divínske hradné panstvo, od roku 1554 do 1595 pod Sečiansky sandžak. V rokoch 1585 – 1586 bol vlastníkom Budinej *Mohamad bin Ali*. Po vyhnani Turkov sa Budiná znova ocitla v majetku Divínskeho hradu.

Za vlády Balašovcov prijalo obyvateľstvo Budinej podľa vzoru „Cuius regio, eius religio“ reformáciu. Obec patrila pod matkocirkev Polichno. V roku 1686 sa novými pánnimi divínskeho panstva stali Zichyovci, ktorí sa začali snažiť o rekatolizáciu poddanských obcí. Evanjelické učenie však medzičasom na Budinej silno zakorenilo. Podobrotky sa Budinú rekatolizovať nedarilo, a tak boli všetci dospelí muži v roku 1717 uväznení v Haliči, kde ich donútili platiť dávky (štólu) divínskemu plebánovi. Táto situácia podnietila Jána Madáchu k osobnej audiencii u Márie Terézie.

Ekonomický tlak mal svoje ovocie, nakoľko v období zavedenia tolerančného patentu už bola Budiná znova spoločne katolícka. Samostatný ev. a.v. zbor vnikol na Budinej až v roku 1856, dovtedy bol zbor administrovaný z Polichna. Katolícki veriaci patria stále pod divínsku farnosť.

V roku 1890 vyvolala pozornosť vzbura roľníkov, ktorú podnietilo nespravodlivé rozdelenie pozemkov. V roku 1895 postihol Budinú veľký požiar, ďalší vypukol 18. októbra 1935. Iba krátku história mala ťažba kremeňa (albitu a chloritov) v lome pod Javorom, v súčasnosti je toto ťažobné miesto zatopené.

Počas Slovenského národného povstania bolo do povstaleckej armády zmobilizovaných 127 mužov, ďalší odišli k partizánom. Po porážke povstania boli mnohí Budinci internovaní v nemeckých pracovných taboroch. V decembri 1944 a januári 1945 podnikli nemecké jednotky trestné výpravy do okolia Budinej, podnietené zavraždením a olúpením dvoch nemeckých vojakov. Zajali trinásť partizánov a šest obyvateľov Budinských lazov. Odvliekli ich do Piešťa, kde ich mučili a 24. januára 1945 bosých hnali nazad na Budinské lazy. Tam ich pri osade Vyletelovci na výstrahu obesili. Poprave sa museli prizerať občania Budinej, ktorých tam nahnali Nemci. Na pamiatku popravených bolo toto miesto vyhlásené za *Pamätný les pri Budinej*.

V roku 1955 sa komunisti pokúsili zabrátiť časť farskej záhrady na stavbu obchodného domu, čo viedlo k občianskym nepokojom a zatýkaniu.

Na vršku nad Budinou v 60. rokoch 20. storočia postavili obeseným pamätník, ktorý sa stal za socializmu najexponovanejším miestom pre náučné antifašistické výlety a slávnosti v Lučenskom okrese. Ďalší pamätník odhalili priamo na mieste popravy v roku 2007

Budiná sa pripomenula svetu v roku 2001, kedy víchríca a mráz polámali stromy a obec sa ocitla na dlhý čas bez elektrického prúdu. 15. augusta 2010 sa krajom obce prehnalo tornádo, ktoré lámalo stromy a zhodilo strechu hospodárskej budovy.

Pamiatky

V obci sa nachádza Rímskokatolícky kostol a Evanjelický kostol.

Významné osobnosti obce

Ján Ušiak por. partizán, Milan Gábor – folklorista, Eva Švajdová - etnografička .

5. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti obec neposkytuje výchovu a vzdelávanie detí, nakoľko v minulosti bola zrušená materská škola a podobný osud nasledovala aj základná škola málo obyvateľov a málo detí.

Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť obec neposkytuje.

Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby obec nezabezpečuje.

Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje obec. Obec v spolupráci s Novohradským osvetovým strediskom organizuje regionálnu prehliadku sólistov heligonkárov tento rok sa uskutočnil 27. ročník. Toto podujatie sa koná prvú májovú sobotu. Takisto v októbri alebo novembri obec organizuje folklórne popoludnie tento rok sa uskutočnil 6. ročník. Obec pozýva ochotnícke divadelné súbory, aby sme občanom priblížili aj tento druh kultúry nakoľko do SND je deťako a aj peniažkov majú ľudia pomenej.

Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- Potraviny - CBA
- Hostinec je zatvorený aj tento rok

Poľnohospodárstvo:

- Miroslav Gábor – SHR,
- Ivan Zvara – SHR,
- Radoslav Koška – SHR,
- Ivan Paľaga – SHR,
- Ladislav Žilka - SHR
- Agrovest Henrich Ravas
- Vladimír Uhrin- SHR

6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2019. Obec v roku 2018 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce na rok 2019 bol zostavený ako vyrovnaný.

Bežný rozpočet bol zostavený ako vyrovnaný.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2019.

Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2019

Plnenie rozpočtu	Rozpočet	Plnenie
Bežné príjmy	115117,00	135155,02
Bežné výdavky	115117,00	124248,61
Kapitálové príjmy	0,00	38555,00
Kapitálové výdavky	12500,00	19860,35
Príjmy finančných operácií	12500,00	2551,69
Výdavky finančných operácií	0,00	0,00

Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2019

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2019
Bežné príjmy spolu	135155,02
Z toho: bežné príjmy obce	135155,02
Bežné výdavky spolu	124248,61
Z toho: bežné výdavky obce	124248,61
Bežný rozpočet	10906,41
Kapitálové príjmy spolu	38555,00
Z toho: kapitálové príjmy obce	38555,00
Kapitálové výdavky spolu	19860,35
Z toho: kapitálové výdavky obce	19860,35
Kapitálový rozpočet	18694,65
Prebytok/Schodok bežného a kapitálového rozpočtu	29601,06
Vylúčenie z prebytku	0,00
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	0,00
Príjmy z finančných operácií	2551,69
Výdavky z finančných operácií	0,00
Rozdiel finančných operácií	2551,69
PRÍJMY SPOLU	176261,71
VÝDAVKY SPOLU	144108,96
Hospodárenie obce	32152,75
Vylúčenie prebytku	0,00

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva
A K T Í V A (v zostatkových cenách)

Názov	ZS k 1.1.2019	KZ k 31.12.2019
Neobežný majetok spolu	223568,68	234122,89
Z toho:		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	164578,68	175132,89
Dlhodobý finančný majetok	58990,00	58990,00
Obežný majetok spolu	41014,39	66957,69
Z toho:		
Zásoby	263,56	270,83
Pohľadávky	20650,82	18611,80
Finančný majetok	18538,00	48075,06
Poskytnuté návr.fin.výpomoci dlh.		
Poskytnuté návr.fin.výpomoci krát.		
Náklady budúcych období	1442,13	1073,40
SPOLU	266025,20	302153,98

P A S Í V A

Názov	ZS k 1.1.2019	KZ k 31.12.2019
Vlastné imanie	206253,69	209498,98
Z toho:		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Nevyspor.výsledok z minulých rokov	188359,82	206253,69
Výsledok hospodárenia	17893,87	3245,29
Záväzky	6692,57	4785,07
Z toho:		
Dlhodobé záväzky	292,02	37,62
Krátkodobé záväzky	5300,55	3647,45
Bankové úvery a ostatné príj.výp.		
Rezervy	1100,00	1100,00
Výnosy budúcych období	53078,94	87869,93
SPOLU	266025,20	302153,98

8. Hospodársky výsledok za 2019 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31.12.2017	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2019	Predpoklad rok 2020
Náklady				
50 – Spotrebované nákupy	42437,48	42855,95	47829,69	
51 – Služby	29973,14	17255,55	10176,14	
52 – Osobné náklady	35588,64	47727,58	44950,60	
53 – Dane a poplatky	14,90	10,00	24,50	
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	710,30	3521,34	4541,71	
55 – Odplysy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	4404,00	5166	9163,14	
56 – Finančné náklady	232,19	547,02	628,50	
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00	
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	0,00	0,00	0,00	
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00	0,00	
Výnosy				
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	31427,67	32322,27	34163,16	
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00	0,00	
62 – Aktivácia	0,00	0,00	0,00	
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	79010,04	83901,42	87474,82	
64 – Ostatné výnosy	596,84	770,94	446,80	
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	0,00	0,00	0,00	
66 – Finančné výnosy	0,00	0,00	0,00	
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00	
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	2604,13	17982,68	13757,21	
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	278,03	17893,87	3245,29	

Hospodársky výsledok /kladný/ v sume 3 245,29 EUR

9. Ostatné dôležité informácie

Prijaté granty a transfery

V roku 2019 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ dotácie	Suma v EUR	Účel
MV SR	77,22	REGOB
MŽP SR	21,87	Prenesený výkon ŽP
MF SR	1738,68	Vol'by
UPSVaR	2868,80	Osobitný príjemca
MFSR	10000,00	Rekonštrukcia miestnych komunikácií
MFSR	20000,00	Dofinancovanie výstavby amfiteátra
MVSR	29,20	Register adries
UPSVaR	7179,37	Aktívne opatrenia trhu práce
MFSR	8055,00	Regionálny príspevok - traktor

Poskytnuté dotácie

V roku 2019 obec neposkytla zo svojho rozpočtu dotácie

Významné investičné akcie v roku 2019

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2019:

V roku 2019 obec zakúpila traktor s vlečkou.

Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

Rekonštrukcia ciest, energetické zefektívnenie budovy kultúrneho domu, ubytovanie v obci, rekonštrukcia oplotenia cintorína, rekonštrukcia domu smútka, výstavba amfiteátra.

Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Neustále sa zvyšujúca administratívna záťaž zo strany štátu a najviac nás znepokojujú tie voľ'by.

V Budinej máj 2020

Mgr., Ing. Marian Čerpák
starosta obce